



Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Die Syrisch-orthodoxe Kirche von Antiochen in Europa

Autor práce: Jan Mikuláš Medvecký

Obor studia: Teologie služby

Posudek vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Katedra filosofie a religionistiky TF JU)

Datum: 17. 5. 2017

Ve své diplomové práci student prokázal schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucího práce zpracovat zvolené téma. Student se snažil vytvořit text s ohledem na zvolené téma a metodologii s využitím dostatečného množství informačních zdrojů (s. 67-72). Osobně mne zajímá, jak je to u nás s odbornou produkcí na dané téma.¹ Také mne zajímá, do jaké míry při heuristické fázi psaní sledoval již úspěšně obhájené kvalifikační práce na podobná témata. Jak lze tyto texty charakterizovat s ohledem na výběr tématu, použitou metodologii a obsah?

S ohledem na to, že rozsah diplomové práce by se měl pohybovat mezi sedmdesáti a devadesáti normostranami vlastního textu, předpokládám, že předložená práce tuto povinnost splňuje. Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou rovinu díla. Student se během zpracování snažila zamezit překlepům a chybám, což pro čtenáře pozitivně podtrhuje celkový dojem. Osobně se domnívám, že není vhodné německý ekvivalent zkratky *Tamtěž* používat na první řádku poznámek pod čarou (s. 8, 10, 12, 18, 19, 24, 25, 46). Dlouhou dobu mi trvalo si zvyknout, že zkrácené bibliografické záznamy v poznámkách pod čarou nejsou ukončeny tečkou.

Student se snažil strukturu práce zvládnout a smysluplně rozložit jednotlivé základní části textu.² Osobně bych místo vyobrazení fantasmagorických plánů tzv. Islámského státu z roku 2014 (s. 30) ocenil obrazový materiál, který by čtenáři přiblížil architekturu chrámů nebo podobu liturgických rouch. Cíl práce a použité metody byly víceméně představeny v *Úvodu* (s. 6), bohužel jsem nenalezl jasně definované výzkumné otázky. Je to podle mého názoru škoda. Žel se mi potvrdilo, že pokud tyto otázky chybí a cíl práce i metody jsou popsány vágně, hrozí zde určité riziko, že práce nepřekročí popisný horizont. A to právě považuji za základní slabinu předložené práce, neboť se jedná o velice dobrou, propracovanou a pečlivě „ozdrojovanou“ deskripci dějin a současného stavu jedné specifické církve. Čtenář prochází jednotlivá témata

¹ Například nějaké přehledové práce nebo analýzy současného dění. Jak je to s reflexí této problematiky v české žurnalistice například s ohledem na tzv. islámský stát a (ne)přijímání křesťanských uprchlíků v zemích Střední Evropy.

² Kapitola č. 4 je oproti ostatním částem poměrně dlouhá, možná šlo tento oddíl jinak upravit. Nejsem si jistý, zda je prohlášení *Ehrenwörtliche Erklärung* dostačující a nebude potřeba vložit Prohlášení o samostatném zpracování práce a souhlas se zveřejněním práce podle *Metodické pomůcky ke zpracování závěrečných prací* (s. 38).



a opakovaně se navrací myšlenka „co mi ty další informace mají říci? Kde je nějaká interpretace, aplikace na konkrétní příklad nebo zobecnění? Kde je autor a jeho názor?“³

Co se týče obsahové stránky, tak z mého úhlu pohledu mohu nabídnout několik komentářů, postřehů nebo témat k diskusi:

1. V případě arabských křesťanů, kteří přišli s vlnou uprchlíků ze Sýrie, je zajímavé sledovat to, zda je pro jejich okolí důležitější jejich náboženská příslušnost (která by je měla přiblížit jejich novým evropským sousedům), nebo kulturní zvyklosti (které je daleko více přibližují jejich bývalým muslimským sousedům).
2. Pokud sledujeme historii této církve a pronásledování ze strany křesťanské ortodoxie, Mongolů i Turků a srovnáme to se současnou situací, v čem je podle Vás ta změna? Je to v rozsahu útoků, v jejich systematickosti, nebo je pro současnou situaci klíčové něco jiného?
3. Pro mne jako historika náboženství se specializací na institucionalizaci muslimských komunit v západní Evropě je v příběhu této církve několik velice zajímavých paralel. Je to například důraz na budování nábožensko-kulturní infrastruktury,⁴ zájem o právní uznání ze strany státu (Německo), role státního občanství,⁵ problémy s jazykovými kompetencemi nastupující generace, význam kulturních a sportovních spolků pro integraci mládeže, spojitost se vzděláním a úspěchem na pracovním trhu, problémy s postavením a vzděláním žen, kulturní kontinuitou a obecně integračním/asimilačním procesem.
4. Na s. 25 píšete: „Durch atheistische Politik in Russland und in der Türkei passierte eine fortschreitende Ausgrenzung der Christen aus dem öffentlichen Leben.“ Možná je to mojí nedokonalou němčinou, ale výraz ateistická politika se vztahuje pouze k Rusku, nebo k Rusku i Turecku. Pokud i v Turecku, v čem byla podle Vašeho názoru politika republikánského Turecka ateistickou?
5. Jak je to s architekturou chrámů, výzdobou jejich interiérů, podobou liturgie a bohoslužebným náčiním? Jsou tam nějaké změny, nebo jsou to všechno „nostalgické“ kopie původních syrských vzorů?

Diplomovou magisterskou práci na téma: „Die Syrisch-orthodoxe Kirche von Antiochen in Europa“ **doporučuji** k obhajobě. Jakožto oponent navrhuji komisi k zvážení ohodnotit zmiňovanou magisterskou práci známkou **velmi dobře**.

Martin Klapetek

³ Např. oddíl *Anzahl und Aufteilung der syrisch-orthodoxen Christen in Euro-pa: Schwierigkeiten der Erfassung* (s. 37-41). Asi nejvýrazněji je to v oddílech *Die Syrisch-Orthodoxe Kirche von Europa als Antiochenisch Syrisch-Orthodoxe Kirche* a *Anzahl und Aufteilung der Bischöfe, Nonnen, Mönche und bewohnten Klöster der Syrisch-Orthodoxen Kirche in Europa* (s. 54-56). Autor nabízí počty duchovních osob působících v Evropě, ale co konkrétně to má čtenáři říci?

⁴ Kdy se například jedná o přirozenou touhu vytvořit strukturu, která uchovává původní kulturu a kdy už je to budování tzv. paralelních společností?

⁵ Tedy proces od zahraničního pracovníka k integrovanému občanovi.